

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárdá-utca. Ide eszimezendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilvántartások.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárdá-utca. Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

Előfizetési felhívás!

A „Népjog” pályafutásának negyedik évi folyamába lépett, s immár szerencsésen leküzdötte azon nehézségeket, melyek a vidéki lapvállalatok megerősödését gátolni szokták.

A kitartó szorgalom, mellyel lapunkat gondoztuk, s a törhetlen elvhűség, mely bennünket a legnehezebb körülmények közt sem engedett lapunk programjában kifejezett elveinktől eltérni: meghozták nekünk azon jutalmat, hogy a „Népjog” olvasó közönsége a dunántúl majd minden megyéjében, de a fővárosban és az ország legtávolibb vidékein is megszokta lapunkat bizalmas házi barátjául tekinteni.

Ilyképen nyerve szellemi és anyagi erőben, elhatároztuk, hogy ezentúl lapunk beosztását bár továbbra is megtartjuk, de rovataink tartalmát a szükséghez képest olyképp fogjuk kibővíteni, hogy az általános érdekű politika és közgazdaság ezentúl bővebb terjedelemben fog látni megjelenni, mivel azon tisztelt előfizetőinknek akarunk szolgálni, kik lapunk mellett politikai napi lapot nem járatnak.

Ezzel természetesen nem azt mondjuk, hogy eddigi szokott közleményeinkből kevesebbet adunk, hanem lapunk tartalmát és terjedelmét bővítjük úgy, hogy a nevezetesebb politikai, közgazdasági kérdések bővebb tárgyalására, nevezetesebb, s különösen pártunk ügyeit tárgyaló országgyűlési beszédek közlésére időnként mellékleteket adunk.

Nem kell mondanunk, hogy elveink a régiéik, melyeket már közlött programunkban kifejeztünk: szolgáljuk ezentúl is az antisemitizmus ügyét, s dolgozunk az „antisemita függetlenségi párt” lobogója alatt.

Különös figyelmet fogunk fordítani ezentúl is a vidék érdekeire, minélfogva szívesen közlünk minden oly levelet, értesítést, hírt, mely egyes vidék érdekeinek, vagy az egész közönségnek hasznára lehet.

Hírvorulatunkat igyekezünk jól megírt, eredeti és érdekes hírekkel tölteni meg, de figyelemmel leszünk a hírlap, tudomány és szépirodalom

ujabb és újabb termékeire is, felhíván időnként azokra t. olvasóink figyelmét.

Tízrova rovatainkat csak értékes, mulattató-közhasznú közleményeknek nyitjuk meg, melyekbe a szépirodalom kiválóbb termékeit is beleértjük; a Szepüluban pedig továbbra is szepüljuk tisztogatjuk azt a ki és a mi részről, de tisztesség szerető lapunkat nem fogjuk soha tisztességtelen üzemek és magán boszn eszközeinek kiadni.

Szóval oly lapot kívánunk adni, mely mig egyrésztől pártunknak jó szolgálatokat teygen, másrészt mint heti lap, minden más heti politikai közlőnyt pótoljon és feleslegessé teygen, s benne az ország legtávolabb vidékének lakója is feltalálja az őt érdeklő olvasni valót.

Irodalmi tekintetben pedig a „Népjog” eddigi évfolyamai tanuskodnak arról, hogy eddig is olyat nyújtottunk, mely a mai hírlap-irodalom színvonalán állott; nem kell mondanunk, hogy a korral és irodalmi viszonyokkal ezentúl is haladni fogunk.

Tisztelettel kérjük ezeknél fogva olvasóinkat s előfizetőinket, miszerint becses megrendelésekkel lapunkat továbbra is támogatni, s ismerőseik barátaik körében ajánlani kegyeskedjenek.

A „Népjog” ára ezentúl is marad a régi:
Egész évre 6 frt
Fél „ 3 „
1/4 „ 1 „ 50

A «Népjog» szerkesztősége és kiadó hivatala.

Kaposvár jan. 10.

Megdöböntő, mondjuk csak ki visszataszító látványt nyújt a kormány elnökének azon vergődése, melyel a főrendiház epochalis szavazatának hatását ellensúlyozni megkísérli, lőt, fut, kér, könyörög, hajlong, fenyeget s ígér kupecz tempóra hogy a csorbát kikészürelje, mert érzi nagyon jól mekkora hordereje van e szavazatnak, mely nemcsak a nemzet valódi közérzetének tett

eleget, de megmutatta azt is hogy Tisza Kálmánnak — a tul oldalon oly fennen hirdetett — hatalma, tekintélye csak káprázat, lidérczfény, mely bátor közlekedésre azonnal széteszlik, eltűnik semmivé lesz csak teljes akarattal marcoljuk meg.

Ez volt első komoly tiltakozás, mellyel Tisza Kálmán utjában találkozott, tudja ő nagyon jól, hogy találkozni fog a nemzet nagy többségének vetójával a jövő általános képviselő választásakor is, nem csodáljuk tehát, ha szövetkezik hatalmának erősítésére minden nációival, hiszen az ő szemei előtt csak egy czél lebeg: a hatalom megtartása, egytől remeg csupán: annak elvesztésétől; nem csodáljuk ha most már, midőn még fél év fekszik a választás s ma között, előszedi az eszközöket melyektől hasznót vár, hisz ez természetes, tehát kimaradhatatlan következménye multjának.

Nem lep meg bennünket, ha berbe veszi a megvásárolható sajtót, s elárassza a kegyelméből tengődő, a szegény adózók keserves forintjaiból származó subvenczió élőködő vidéki lapokat saját mihelyében mondvá csinált cikkekkel, hogy félre vezesse meghamisítsa a közvéleményt, ha itközetbe vezet szövevényesit a zsidókat, s ezek előszólítják sornaljaik csaholó ebeit hogy vonitsanak, mardossák, undok tajtékkal kísérték meg bezsukolni azokat, kik utban állanak; ha elküldi mint jelek mutatják a kísértet ördögét s módot keres a gyöngécskék megtevesztésére; mert mind ez szélsőségekpeni folyamánya önalkotta helyzetének.

De hát hiába; a mi megtörtént azt meg nem történté tenni nem lehet többé, sikerüljön bár megnyernie újra a felsőház többségét, ez az első vereség hatását le nem rontja, azután meg nagyon rossz idő jár a miniszterelnök ur vetéseire,

aligha lesz bő aratása; midőn azon egyöntettség, azon harmonia, mellyel a kormány vidéki lapjaiban a nevezetesebb kérdésekre nézve találkoztunk már már megtévesztette az olvasók járatlanabb részét, a (T.) (n.—) s még többféle bettk személyesítői a kivitelben megrontották a ceptionnak ügyességét, a cikkgyár oly mohón látott árjuának értékesítéséhez hogy a közönség észrevette a turpisságot, s ma már kacazzal kíséri észficzamatásait; a zsidó falca csaholása undorral tölt el minden tisztességes embert s ma már csakugyan keveseknek van az a szánandó bátorságuk, hogy nyiltan mernék állítani, miként velük tartanak; a kit megtévesztettek attól jó szolgálatokat hiába várnak, egyel több az elesettek száma, azzal vége; népünk bámulatos érzékkel bir ez irányban, s akarhányszor tanusította hogy hittagadók által nem engedi befolyásoltatni magát.

Megvagyunk ugyan győződve, hogy a kormány elnöke még távolról sem meritette ki eszközeinek tárházat, bár mit teygen azonban készen fogja találni azokat, kik az igaz ügyet szolgálják, hogy diadalra segítsék a nagy számadás, a választások napjain.

Hogy áll a világ.

Itthon. Mindent háttérbe szorit a keresztény zsidó szaporodásról szóló törvényjavaslat újabb tárgyalása a főrendek házában, mely valószínűleg a hét folyamában történik meg. Az ország különböző részeiből özönlenek a feliratok, melyek a nép öröme, csatlakozása s bizalmáról tesznek tanuságot. Azon külön szerű látványnak vagyunk tanui, hogy a közvéleményt nem a nép által választott képviselők, hanem a főrendek képviselik. Ellehet gondolni, hogy Tisza Kálmán nem teszi nyugodtan kezét az ölbe s hagyja menni a dolgokat természetes folyásuk szerint, hanem eldövet mindent, hogy a többséget megszeresse. Ugy is nagyon: főispánjainak kiadta a parancsot, hogy a szavazásra okvetlen megjelenjenek, ezeken kívül a kormányhű főrendeket

munkás háza kiürüljön. Tegnap elvitte az utolsó tollat párnájából, ma a borítékra került a sor.

Egy silány kendője van csupán, azt a rosszúl záródó ablakra terítetté, hogy vissza tartsa a hideget, nedvességet, mert a kicsike nagyon köhög. Anélkül, hogy férjének szolt volna, ő is megkísértette kényeret keresni. De a munkaszünet még sulyosabban érte a női munkát, mint a férfié. Jobbra balra a szomszéd szobákban éppen ugy tanýát ítött a nyomor, mint az ő lakában, s az éhezőknek zokogását hallja éjjel nappal.

Egy kis szoba lakója meghalt, a másik eltűnt. Ő neki szerencsére jó ura van, ki nem részeges, ki szereti családját. Ők jó módban volnának, ha a munkaszünet nem rabolta volna el mindenüket.

A szegény nő hitelüket s az emberek irántuk való könyörületét is kimerítette már, Tartozik a mézárosnak a péknek, a fűszeresnek, s már nem mer elmenni a bolt előtt. Ma délután elment nővérehez, husz krajczárt akart kölcsön kérni tőle, de ott is oly nyomorra talált, hogy nem szolt egy szót sem, s a két szerencsétlen asszony egymást átkarolva sokáig zokogott, s aztán szó nélkül elváltak egymástól. Az ajtóban a munkás neje visszafordult s halkán azt suttogta, ha férje visszajér, majd hoz nővérenek egy darabka kényeret. És a férj csak nem jó haza, a zápor csak szakad. Már nem bírja tovább a várakozást, a küszöbre megy, az eső átnedvesíti vékony ruházatát. Minden tagja remeg a hidegtől, a várakozástól, a türelmetlenségtől. A szakadó zápor dacára el-elmegy az utca végére, nézni, lesni, hogy jön-e a várva-várt. Mikor visszatér, teljesen átázva van. Kezeit fejére szoritja, s az esővíz végig csergedez sovány vállain átázott hajfonatán. Időnkint lázas borzongás vesz rajta erőt. A jövő menők meglökdösik lábára tipornak, s ő lehetőleg összehuzza magát, hogy senkinek utjában ne legyen. A férfiak lehajolnak s szemtelenül arczába néznek, érzi meleg lehelletüket, mely homlokát érinti.

TÁRCSA.

Munkaszünet.

(Rajz.)
Zola Emil után.

Kora reggel, mikor a munkás a műhelybe lép az sötét, hideg, néma, szomorú, mint egy egy rom. A terem közepén mozdulatlan, életelen áll a gép s halálos buskomorsággal tölti be a helyiséget, melynek még tegnap lélekzete szivdobogása, élete volt.

A gyáros kilép szobájából, s bánatosan szól a munkáshoz:

Gyermekeim! ma nincs munka számatokra! . . . Uj megrendelések nem jönnek, a régiébe visszavonattak; a kész áruk nyakamon maradnak. A december hó, melyre leginkább számítottam, a mult években a legelőnkebb munka ideje, most romlás hoz a legszárdabb üzletekre is. Mindennel fel kell hagyni.

A munkások egymásra néznek, a keresmény nélküli hazatérés, a holnapi éhség félelmével. A gyáros ezt látva, még halkabban folytatja:

Nem vagyok önző, nem! higgyetek nekem. Saját helyzetem is borzasztó, sőt talán borzasztóbb, mint a tietek; nyolcz nap alatt ezreket vesztettem. Beszüntetem a munkát ma, mert holnap már végromlás fanyegyet. Nyiltan szólok hozzátok, mint barátaimhoz nem titkolva előttemek semmit: holnap már talán itt lesz a végrehajtó . . . De mindez nem a mi hibánk, mi küzdöttünk a végsőig, kívántam volna töletek eltávolítani e csapást, de hiába mindennek vége, nem bírom tovább! . . . elfogyott az utolsó falat kenyér, melyet megoszthattam veletek!

A gyáros elhallgat, s aztán némán nyújtja a munkások felé kezeit e munkában edzett, munkában kifáradt kezeket, melyeket a munkások durva kezeikkel szó nélkül szoritának meg. Aztán még egyideig ott állanak, csendes, mozdulatlanul s elszorult szívvel nézik haszontalanúvá vált szerszámaikat. A kalapácsok, gyaluk, fűrészek, melyek még tegnap élettéljes mozgással, vidám zajjal töl-

tötték el a termet, most holtan hevernek ott már-már a bukás, a romlás, a halál porával ellepve.

Holnap husz, vagy harmincz családnak nem lesz tüzfája, nem lesz lámpa olaja, nem lesz kenyere. Harmincz család számára hideg, setétség, éhség: ez a munkaszünet!

Végre a munkások magukhoz térnek, s erőseknek akarnak látszani: „a ki dolgozni akar, nem hal meg éhen,” modogatják. S mikor aztán látják a gyárost visszatérni szobájába, megörnyedten, lesújtottan, akkor ők is távoznak a műhelyből, csendesen elfojtott lélekzettel, mintha egy sirboltot hagynának el. E sirbolt halottja a néma gép, a beszüntetett munka.

A munkás most kint van az utcán, a hideg kövezeten. Munkát keres. Munkát keres, kora hajnaltól késő estig. Munkát keres futva, munkát keres éhezve, fáradtan, kimerülten, kétségbesetten, reménytelenül. Kiinduláskor magával viszi utravalólul nejeinek könnyeit, gyermekeinek esdő gagyogásait. Está haza tér s otthon vár reá a sötét szoba, hideg kandalló s családjának jajszáva. Megy ajtóról, ajtóra, felajálja jó akaratát, munkás kezeit, erejét, vérét, életet, mind hiába! Minden háztól elutasítják, minden ajtó zárva előtte. Felajálja szolgálatát fele árért, elfogadna minden munkát, legyen az a legnehezebb, legegészségtelenebb, legundorítóbb. Hiába! egy ajtó se nyilik meg előtte. Ha ingyen akarna dolgozni se kapna munkát: ez a munkaszünet, a borzasztó munkaszünet a szegények gyűnhóinak halál harangja.

Halálos pangás sulyosodik minde iparágra, s a pénz, a gyáva pénz elrejtőzik. Nyolcz nap mulva minden reménynek vége, a munkás egy utolsó kísérlet után újra hazatér, üres kézzel, a halállal szívében.

Az eső szakad, az egész város sárba látszik fulladni. A munkás tova halad az éjben, a záporban, nem érez semmit csak nyomorát. Meg-megáll, hogy késleltesse hazaérke-

zését. Utja hidon visz át, a karfára támaszkodik, s le néz a tovasiető folyó sötét vizére. A zajgó hullámok meg-megörnek a hid oszlopán. Ő még mélyebben hajol a víz fölé. A folyam tova zajlik alatta, s titkos hivatógató hangot küld feléje. Ő azt mondja magában, hogy a halál megszökés, gyávaóság volna s odább megy.

Az eső elál. A gázlámpák fénye felragyog az ékszerészek kirakatain. Ha betör egy ily ablakot, egy markolással éveig tartó kényeret szerezhet.

Most étermek mellett halad el. Fehér csipke függönyökön át embereket lát, kik esznek. Ott ben fény van, meleg van és izletes ételek illata árad ki hozzá. Ő lehajtja fejét és elsiet. Elmegy a gyümölcs, a sütemény, a csemege kirakatok előtt, s eszébe jut, hogyan sirt halvány neje, beteg kis gyermeke ma reggel, s hogy ő kényeret ígért nekik. Most nem mer haza menni.

Bevárja a késő éjbet mintha annak sötétsége eltakarná az ő megszegett ígérétét, az ő nyomorát. Mentében azt kérdi magától, miként mondja meg nekik otthon, hogy ismét nincs kenyér, hogy újra tűrni kell, újra várni kell a holnapot. De hisz már tovább nem maradhatnak életlenül. Ő még csak megkísérlené, de a nő, a gyermek, azok betegesek, azok oly erőtlének. Egy perczig arra gondol, hogy koldulni fog. De mikor egy urhölgy, vagy ur elmennek mellette, s ő kiakarja nyújtani kezét, e tisztességes kéz le hanyatlik, s ő ingadozva áll a kövezeten, mig az uri nép elhalad mellette, undorral fordítja el fejét az elzúllott alakról. «Bizonyára részeg» — gondolják s elsietnek.

A munkás neje a küszöbön várja, ben hagyta a nehezen megbékített, elaltatott gyermeket. A nő halvány kiaszott tagjait vékony foszlány fűdi. Dideregye áll a hideg nedves kövezeten. Lakása teljesen üres, mindent a mi benne volt a zálogházba vitt el. Nyolcz napi munkaszünet elég arra, hogy a

szinte megjelenésre, az ellenzékieket pedig leg-
alább otthon maradásra bírják rá.

Ó Bécsben járt s ott mégis a pápai
nunciussal is hosszabban értekezett, erre
ugyan azt mondja a felhivatalos „Nemzet“,
hogy e látogatás nem volt más mint az újvi
üdvözlét átadása, csak hogy az ilyen czéfola-
tokba nem hisz senki, annál kevésbbé pedig,
mert Haynald bibornok romai utjának okát
éppen Tisza Kálmánnak a püspöki kar elleni
machinációjában keresik. Gr. Ráday Gedeon
balálával üresedésbe jött honvédelmi minisz-
teri tárca teendői ügyével B. Orczy személye
körül miniszter bízta meg a király.

A képviselőház tegnap tartotta első ülés-
ét a karácsoni szünetek után.

Horvátország Piume iránti vá-
gyainak hangoson ad kifejezést; legújabb tu-
dósítások szerint a vidékeken is nagyon izgat-
ott a hangulat. Várason „elkeseredést“ szült
az is, hogy a városi képviselőtestület zsidó
tagjai is részt vettek a a romai cath. plebá-
nos választásában. A közelebb meginduló
tartomány gyűlési tárgyalások alkalmával is-
mét szép jeleneteket várhatunk, horvát test-
véreink kétségkívül ékes beszédekben fognak
tanúságot tenni irántunk való nem épen túl-
ságos szeretetéről.

Ausztriában a viszonyok nagyon feszül-
tek s ha a kormány elkövet is mindent, hogy
a létező állapotokat fentartsa, a nemzetiségi
viaskodások a teljes szakadást megérlelték s így
a robbanás mindennap bekövetkezhet, majd-
nem aggodalommal néznek a „Hivatalos nyelv-
ről“ Wurbrand által beadott indítvány tár-
gyalásba, jellemző, hogy Bloch zsidó rabbinus,
kit szinte képviselőnek megválasztottak, azt
indítványozza a lengyel klubban, miként sza-
vazának Wurbrand indítványára, mely a
német nyelv hivatalossá tételét czélozza,
de csak úgy hogy a rendszabály Galiciára
ne alkalmaztassék.

Németország. A császár ünnepi üdvöz-
letre adott válaszában azon meggyőződését
említi, hogy a béke megzavaratni — egyhamar
legalább nem fog — a közönség azonban e
biztatásban kevés megnyugvást talál akkor,
midőn tudja, hogy a béke fenntartása mily
óriási áldozatokba kerül, s mily erőfeszítések
szükségesek az egyensúly megzavarásának el-
kerülésére.

A népek vért izzadnak a vér kereszttség
helyett, a hadi sarcozokat megfizetik rendes adó-
jukban s milliói a szuronyoknak őrzik e békét,
hogy készen legyenek eltiprására annak, a ki
azt megsérteni merészelné.

Pedig a háború furiája könnyen megsza-
badulhat hiszen nézzük csak

Francia s Angolországot, mily szemmel
nézik egymást. Anglia arra ébredt hogy a
forradalom Írlandban feje felül. A Madhi
— hamis proféta — Súdánban előnyomulása
helyzetét Egyiptomban válságossá tette, más fe-
lől Franciaország a szerencsés tonkingi expedi-
ció folytán ismét kezdi érezni erejét, s mi
természetesebb minthogy szeretné visszanyerni
Egyiptomban azon befolyását, melyet az angol
politika megsemmített, egy kedvező légvontat

Az éj minden gyanus árnya, ez utca sara,
szenyje az emberek szívtelensége galádsága
szövetkeve a tél hidegével, az éjszaka sötét-
ségével életének nyomorával, elfedik, elborít-
ják elárasztják a szegény teremtést.

Átellen egy mérsáros boltja van, s ő a
kicsinyre gondol, kit éhségtől kimerülten al-
tatott el.

Végre jön a férj, halkán a házakhoz hu-
zódra, lopva, rejtőzve közeledik, mint egy
gonosztevő. A nő élle rohan. Nos? ! rebegi,
s a szobán ben van minden nyomora egész
élete. A férj nem felel, csak lehajtja fejét. A
nő nem szól, halott halványan megfordul s a
szobába tér.

Ben a szobában a kicsike nem alszik
már. Felébredt, s most álmadozva révedezve
nézi a haldokló mécsvilágot, mely egy rozrant
asztal szélen kialudni készül. Valami megren-
dítő buskomorság, kora érettség elagottság
van e beteges szenvedő gyermek arcán. A kis
leány kemény láda szélén ül, mely nyomorult
fekhelyét képezi; meztelen lábái a hidegtől re-
megeve lógnak le a földre, sorány kezecskéi
reszkette szoritják melléhez a silány rongyokat,
melyek testét födik. Szegény kis mellében,
mely minden lélekzetnél fájón szorol össze
emésztő tüzet érez, melyet eloltani kívánna.
Igy ül álmadozva.

Ő neki soha sem volt játékszere. Isko-
lába sem járhatott. nem volt lábbelije. Vissza
emlékezik, hogy mikor még kisebb volt, anyja
néha kivezette napsütött helyre, de ez már
rég volt, talán igaz sem volt. Ezelőtt jobb
világosabb lakásuk is volt, egy idő óta azon-
ban szük, nedves szobában laknak, körü-
l minden türes és ő mindig fázik, mindig éhezik.
Ő mindent nem érti, és most az elalvó mécs
világánál s fölött gondolkodik, s gondolata
mind sötétebb és sötétebb vá.

Valljon mindenki éhezik? . . . Ő hozzá
akart szokni, de nem tudott, azt hiszi, hogy
chez ő még kicsiny, mert ezt csak a nagyobbak
tudják. Anyja már bizonyára megtanulta ezt,
de ez oly tudomány, melyet a gyermekek előtt
rejtgetnek. Ha merné megkérdeznél édes any-
ját, ki legyen az, ki az embert arra teremti,
hogy éhezzen. Aztán ő náluk minden olyan

kell csak hogy a hamu alatt izzó parázs lángra
lobbanjon.

S akkor ki mondhatja meg vajlon a ke-
leti kérdés nem áll-e rögtön előttünk egész
nagyágában s vele az európai háború? hisz a
mozgalom Szerbiában csak nyomva van, Bul-
gáriában is elég a gyunyag, — Bosznia s a
többi tartományokat bizonyára nem számít-
hatjuk a kibékültek közé.

Növekvő aggodalommal tekint a diploma-
tátia Spanyolország felé a hol a dynastikus
párt rövid fenállása után feloszlatásnak indult, s
a hol a hadsereg sem teljesen megbízható.
Madridi tudósítások ezt oda igazítják ki hogy
Alfonso király tábornokaiiban teljesen megbíz-
hat, ámbár ezt a katonákról biztosan nem
mondhatni. Hiszik azonban hogy sikerülend a
királlynak e nehézségeket legyőzése.

Egyiptomban Schariff pasha s miniszter
társai lemondottak, lemondásukat a khedive
elfogadta.

Nyilt levél a szerkesztőhöz.

Kedves barátom! január hó 6-án
megjelent „Világosság“-ban „Sulykoló“
című alatt hazafias zsidó aláírás
alatt egy közlemény jelent meg, mely-
nek egyéb szemtelenségeiről majd la-
ponban annak módja szerint fogok
megemlékezni, a mennyiben azonban
ezen irodalmi szemétdombban szemé-
lyemre vonatkozó passzusban azt is ol-
vasom, hogy „megcsalta őt is ügyvédi
elvtárs a hogy kénytelen volt tőle
elválni, bár megvagyok győződve, hogy
te édes barátom az ilyes kutyá ugatás
félére nem sokat adhat, de adnod
nem is szabad, mégis sietek előzetesen
is kijelenteni, hogy nem tőled, de la-
podtői elvállomást, csakis azon okok
idezték elő, melyek szükségessé tették,
hogy egy antisemita irányu lap éppen
N.-Kanizsán jelenjen meg. Megcsalást
emlegetni a köztünk volt viszonyban,
csakis zsidó agyában szülemthetett meg,
kinek éltető levegője a család. Kérlek
tedd jelen levelet lapodban közzé, hogy a
zsidó még rövid ideig se örvendjen azon
gondolatnak, hogy ő képez lett volna,
csak félreértést is okozni azok közt, kik
hivatva vannak egyesült erővel azon
dolgozni, hogy szerinted tőlük megsza-
baduljunk, szerintem hogy ki velük

Fogadd őszinte barátságom nyil-
vánítását

Ladányi György,
az „Igazság“-szerkesztője.

E nyilatkozat kapcsán magam részé-
ről kijelentem hogy a „Világosság“-
szerkesztője, illetve a hozzá hasonló „haza-
fias zsidó“ sárdobálása ellen a törvény útján
keresek megtorlást. Szalay Károly.

csunya! Körültekint. Nézi a régi kendőt, me-
lyet a szél az ablakon lebegett. Nézi a nedves
falat az elpusztult butor darabokat. Nézi a
szegénységnek e puztaságát, melyet a munka-
szünet nyomorával áraszt el.

Lázas álmodozásban egy véli, mintha
valaha látott volna csinos meleg szobát, szép
játékokat, izes enniválót. Lezárja bágyadt sze-
meit, hogy újra lássa e kedves dolgokat. Vé-
kony szemhéjain keresztül a fel-fellobbanó
mécsvilágra ragyogó fénynek tetszik, melybe
ő bele merülni szeretne. Kűn a szél őrölt
fagyasztó légvontat metszi át a szobát, s át-
járja a kis lány tagjait. Erős köhögési roham
fogja el, szeméit a fájdalom és megerőteltetés
könyvekkel tölti meg. Máskor félt, ha magára
hagyták, most nem tudja mért, de az is mind
egy neki.

Miután tegnap óta ettek, azt hiszi, hogy
anyja kenyéret hozni távozott. E gondolatban
örömet találja. Ő majd kenyéret apró darab-
okra vágja, igen kicsi darabokra, s aztán
lassan egyenként fogja azt szájába rakni, hogy
sokáig tartson. Közben játszani fog kenyér
darabjaival.

Most az anya belép, utána az apa, ki
az ajtót bezárja maga után. A kis leány ke-
zeikre néz s aztán meglepetten hallgat, s mi-
kor szülei jó ideig szót sem szólnak, a kis
leány félénken, halkán, félíg sirya, félíg mo-
solyogva dudolgatni kezdi: „Éhes vagyok,
éhes vagyok, jaj de éhes vagyok. . .“

Az apa a szoba legvégső sarkában arcát
kezeiben temetve áll. Erős melle nehezen ful-
dokolva emelkedik s vállalai tompa elfojtott zo-
kogásban räködnek meg. Az anya nem sir.
Égő szeméi visszatartják a könyvet. Karjára
emeli a gyermeket, s halkán suttag fülébe,
hogy legyen most jó, legyen okos, legyen cse-
des s aludjék el szépen. Aztán lefekteti s be-
takarja minden limmel-lommal, mi még bir-
tokában van. De a gyermeket, kinek fogai
vaczognak a hidegtől, kinek mellében mind
emésztőbb az égő fájdalom, most vakmerővé
teszi a láb és szenvedés.

Főlegyenessék karjait anyja nyaka köré
fízi s halkán, szédien kérdi:

„Mond csak anyám, miért éhezünk mi?!“

Statárium és a zsidók.

Néhány kapcza betyár gyáva próbálko-
zására kimondták a végzetes szót a megye
házban, hogy: meg kell akadályozni egy szer-
vezett rablóbanda létesülését, statáriomot kell
kérni. —

E kezdeményezésre, mint az orkán zu-
dult fel a zsidóság gewaltozása, melynek har-
sóságát nemcsak a gyavaság potencirozta,
hanem azon ünismeret is, hogy az er ő s z a k o s
büntényekre kiszabandó bármily szigorú bü-
ntetés sem éri a zsidót, mert a zsidó megcsalja
lojja, uszorával, raffineriával kész ugyan tönkre
tenni embereket, családokat, nemzeteket, de
saját bőre veszélyeztetésével erőszakhoz nem
egyhamar nyul.

A zsidóság, — minden gyávat jellemző
— vérszomja a rituális vérgyűzés sok aggo-
dalmat okoz, s főleg tenger pénzbe kerülő
módjában nyilvánosan nem gyönyörködhetik
s az „előkelő“ boherok és sakterok delikát
élvezetere szomjazó plebeiusok abban is talál-
nak némi kielégítést, ha a kereszténység sze-
rencsétlen páriái, kiket a csabító alkalom vagy
éppen a gonosz szenvedély bűnre vitt, hóhér
kézre kerülnek, a kivételes törvény kegyetlen
szigoró folytán.

A kormány?! — mit is várhattunk
volna e zsidó kegyelmen tengődő kormány-
tól! — a statáriomot megrendelte gyilkossá-
gért és rablásért.

A bűnös bűnhődjék érdeme szerint: ezt
kívánja a közérdek és a mi fő, az igazság; de
hogy érdemén felül a bűn se bűnhődjék, ezt
meg az igazságon felül a humanitás és az a
közérdekl kívánja, mely „minden ország talp-
köve“ kell, hogy legyen.

Ámde hol van ott a moral és igazság, hol
néhány uszorás zsidó galádul gyűjtött, átokkal
terhelt pénzért ember életet követel az el
avult paragrafus? hol ott a humanitás, hol a
visszapótolható vagyoni veszteség, visszapótol-
hatlan ember élet kioltásával torolatik meg?
Kétségtelen, hogy az erőszak, mely megtá-
madja a vagyont, szigorú büntetendő, mert
az erőszaknak nincs határa, s a düh által fo-
kozott erőszakoskodás nem tarthat higgadt
mértéket, hanem el megy a végtelenségig: ámde
a codificált büntető törvény elég nagy büntetést
szab az erőszak büntényeire — a rablásra
10—15 évi sőt életfogytiglani fegyháza, a
gyilkosságra halált! vajon miért akkor a
statáriom?

Nem elég büntetése-e a rablónak, ki nem
gyilkolt a 10—15 évi börtön? hisz csak va-
gyont vett el, mely legtöbb esetben megterül,
vajon a kirablott ijdésége és vesztesége nincs-e
azzal megtorolva?

A zsidó család uszoráskodik, bukid hamis-
an, áldozatait majdnem zavartalanul, sokszor
a törvény segítségével teszi tönkre, gyalázatos
munkájának ellültt családok, kipusztult fal-
vak mutatják útját: s ha e gonosz pusztitást
nagy ritkán éri az igazság keze, a büntetés
pár havi, rikán pár évi szabadság vesztés.
Hol itt az arány? hol a méltányosság? :
kleine Diebe hängt man auf, grosse last man
laufen!

És a statárium mégis a kisebb bűnös
kárára billenti le az igazság mérlegét, s bűn-
hődi a hóhér keze alatt az, kit a bűn ösvé-
nyére tán éppen az a zsidó üzött, ki kipusztit-
otta vagyonaiból, megrottotta erkölcsét, hozzá-
szoktatta — hogy eszét elvegye — a pálinka
testet és lelket rotó mámorhoz, az a zsidó,
ki kegyetlen kárörömmel foglalt helyet a
törvénytörő teremben őszegyült, halált köve-
telő hitsorsosai között.

És annak a mivel testületnek, melyet a
kötelesség arra kárhoztatott, hogy ítéljen meg
győződése, tudománya, kiművelt jogelvi, hu-
manitása és lelkiismerete ellenére az igazsá-
gtalan vad törvény paragrafusai szerint, sar-
kalva a zsidó érdek által megkötött kormány
politikáját képviselő ügyesség által, nehé-
ziszteben meg azon megnyugvást sem jut osz-
tályrészeül, hogy ítélletének hatása a közér-
köcs emelésére s a közönség jogérzetének
megnyugtására szolgál. Valóban okatlan
kegyetlenség megérteni a bíró tudományon
alapuló meggyőződését és lelkiismeretét a sta-
tárium kegyetlenségével, mely azt követeli,
hogy a vagyoni büntényt halállal torolja meg
az igazságszolgáltatás.

El ez intézménnyel a kínzó kamrák
lomtáraiba, a keresztény moral tiltakozik az
igazságtalanság minden formája ellen. Az
igazságszolgáltatás tiszta érdeke nem túri a
piszkot, melyet a kormánypolitika zsidó befo-
lyása keny rá, s a közbátorságot, nem statá-
riummal hanem jó kormányzattal kell biztosí-
tani, ha erre fordítanak a polgárok nehéz
veritékkel fizetett adóját, nyerne a nép bizton-
sága és jogérzete is.

Szapuló.

„Kutyából soha sem lesz szalonna“, írja
hason értelmű német közmondással a Grenz-
bote és ennek kapcsán elmondja, hogy
Wahrmann Móritz a kagal feje és országgyü-
lési képviselő vett egy házat, mely Isten tudja
melyik fináncz törvényeszerint olyan érdemes
ház, hogy az után tulajdonos változás esetén
csak a rendesnél felényi átiratási illetéket kell
fizetni. Uj házának e jeles tulajdonát Wahr-
mann nem tudta, s midőn ellene az egész il-
letéket kivették, ki is fizette azt egészen,
mely összeg kitett 32000 frtot.

Valami „szerencsétlen flótása“ a buda-

pesti illeték-szabó hivatalnak, rá gondolván
nyomorult fizetésére, mivel az atyai kormány
keserős körmölését honorálja. elgondolta, hogy
ha ő ezt a gazdag zsidót felvilágosítja és azzal
1600 frtot szerez neki, majd az is „belátással“
lesz ő irányában.

A gondolatot követte a tett és a hiva-
talnok elment Wahrmannhoz, előadta neki a
dolgot. Wahrmann, ki úgy látszik nem igen
hitte, hogy ily kegyes fináncztörvény lehet a
világ, mert ez esetben bizony úgy fozte volna
a hivatalnokot, hogy a felvilágosítást tudomá-
sul vette volna — ingyen, elfogadta az aján-
latot, és kiált szolgálatot, sőt még honná-
rium fizetésére is kötelezte magát, illetve,
mint a büntársak szokták, a szákmányból 200
frt osztalékat kötelezett neki becseületszávára.

A hivatalnok valószínűleg csak kezdő
vált e téren. s nem tudta kivel van dolga, épi-
tett arra a becseületszóra, melyet a képviselő
urtól kapott nem is gondolván arra, hogy ez
az ország egyszersmind zsidó is.

Az operazio sikerült, Wahrmann ur a hiva-
talnok közbenjárása után beszebelete a re-
bachnak tartott 1600 frtot, hanem hát ki
tudott a dolog. A későbbi felvilágosítások
után észre jött Jebuseus belátása, hogy a 1600
frt neki nem is tulajdonképeni Rebach, hanem
az őt jogosan illető pénz. A hivatalnokot tehát
kiöktte, s hogy tőle végkép megszabaduljon,
főleg pedig, hogy a gojoknak igaz hitű zsidó
léttere ártson is, a dolgot a pénzügyminiszter-
nek feljelentette.

Tisztelet lapársunk, ki után e csinos tör-
ténetet közöljük, komoly arccal fejtegeti,
sőt még szerkesztőségi megjegyzést is veszte-
get rá, hogy Wahrmann vétett, mint képvil-
selő, vétett mint Gentleman; no! mi ezt
már nem tesszük, soha se voltunk abban a
tévedésben, hogy a zsidót, mint Gentlemant
tekintsük, s aként bíráljuk tetteit; tessék
elhinni, hogy zsidónál csak egy szentésg van,
a Rebach! zsidó moral szerint a Gentleman,
becsület, tisztesség stb. elavult régi középkori
dolgok mind.

Akik közülük ilyesmivel szajkásoknak,
bizonyára csak czégnének teszik ki azt, hogy
a Rebach gimplijét annál könnyebben meg
foghassák.

Hanem itt még nincs vége. A fináncz
minister nagyon szívére vette azt az erkölcte-
len dolgot, melyet egy hivatalnok azzal köve-
tetett el, hogy a verő felvilágosította, s az 1600
frtot elzsebelette azzal, holott ha e bünt el
nem követti, elzsebelete volna a z t a k i n c s t
t a r Minifolgya rögtön razzitát indított azon
páriák között, kiket alsóbb pénzügyi hivatal-
nokoknak neveznek, s mivel az igazi tettes ne-
vét Wahrmann elhallgatta, találomra elker-
gették már négyet, kik kenyerük vesztetten
dicserik a zsidót és az atyai kormányt kegyes
bölcességét.

Majd elkergetnek még többet is, ha a
zsidó kevessebbi a négyet, s lesz anyni szegény
családdal több földönfutó. A zsidó pedig mah-
kába nevet, marad ez uj stikli u fá is: Wahr-
mann der Gewaltige groi-se Deputierter,
Gentleman-Patriót! . . . Picezegeporesz! . . .

Tudnivalók.

Hirdetmény. A somogyemei gazdasági
egyesület alóllított kiküldött bizottsága által
1883. évi márcziusi hó 21-én és fo-
lytatólag Kaposvártól Lóárverést Rendez. —
1. Az árverés reggel 8 órakor veszi kezdetét
és félbeszakítás nélkül folytatattik estig és
estleg következő nap reggeli 8 órától kezdve
mindaddig, míg a bejelentett lovak mind ár-
verés alá nem kerültek. — 2. Az árverezendő
lovak 1884. február 10-ig a bizottság kpos-
vári irodájában (gr. Somssich Imre házában)
bejelentendők; azonban a később bejelentettek
sem üttenek el az árveréstől. — 3. A beje-
lentésben a szétküldött bejelentési minta sze-
rint leirandó a ló, czészertől, ha egyuttal meg-
jegyeztek mily czélra alkalmas az; végre,
hogy egyenkint, páronkint vagy négyesével
bocsájtatnak-e árverés alá. — 4. A bejelentés-
kor minden egyes bejelentett ló után 3 frt
beiratási díj fizetendő, mely a költségek fedé-
zésére fordittatik és vissza semmi esetre nem
adatik. — 5. A bejelentés adatait, egy a
bejelentett lovak törvényeszerű szavatolási hi-
báiért a bejelentő felelős. — 6. A bejelentett
lovak a bejelentés sorrendjében fognak árverés
alá bocsájtatni a tulajdonos kívánsága sze-
rint egyenkint, páronkint vagy négyesével; a
mely ló, midőn a sor rá kerül elő nem vezet-
tetik, utoljára marad. — 7. Minden bejelentő
mihelyt lovat elárverezés czéljából elővezeti,
arról igazolványt nyer, melynek elomutatása
jogosítja őt fel a vételár felvételére. — 8. Ki-
kiáltási ár minden lóra egyaránt darabonkint
100 frt; miert is minden tulajdonosnak joga
van saját lovára árverezni, hogy az az általa
kivánt áron alul el ne keljen. — 9. Az ár-
résen fokozatosan 5 forintnál kisebb összeg nem
ígérhető. — 10. Minden vevő, tehát ha a tu-
lajdonos maga tartja ts meg lovat, köteles a
vételár minden 100 frtia után 1 frtot a bizott-
ság pénztárába azonnal lefizetni, mely a költsé-
gek fedezésére fordittatik. A 100 frton fe-
lül kisebb összeg is 100 frtnak vétetik e te-
kintetben — 11. A vételár az árverési bizottság
pénztárába azonnal lefizetendő, honnan azt az
eladó legott felveheti s illetőleg felvenni tar-
tozik. — 12. Az árverés hatóságai személy köz-
bejöttével fog megtartatni. — A bizottság sa-
ját érdekükben figyelmezteti a tenyészőket,
hogy árverés alá bocsájtandó lovaikat a fön-

nebbi napie
szétküldenő
A bizottság
eziránt legy
megkereste
bevevők ált
soknak meg
közö levele
jához Kap-
ház) cimze
január 4.
Makfalvay C
tüké

Megh
jan. hó 23.
rott (a na
lést tart,
gyülés fel-
tása. — 2.
3. Jegyző v
5. Pénztári
rott, 1884.

Az
engedjék
sürgetőleg
lékos díja
Nekünk
melyeknek
séges hog
szives jó
midőn te
lékok be
uttal azo
fizetése d
az előfiz
rátaik, is
sziveskedj
— H

ügyedélj
Lajpczig el
N é m e t h
Hermín ki
mernők
juk, hogy
sang folya

— Ő
és keserű
öröm érte
9. Zsófi lea
léptek háza
szelidítse
— T

velői előad
marchzali
előadás, m
kedve és
került. A
játékát és
emel ki t
tonos terül
A francia
hölgyek te
nek névsor
nem közö
réze haza
kisebb kört
táncz közb
tendőbe és
A mult év
nem fogják
hölgyei és

— A
névít vis
kentesei f
beszt egyi
jótékonyoz
fél 9 órak
jegy 4 frt
kéiben kö
nyújtattat
ján a Lyo
emelet ba
hatók. —

— V
Vilmósti,
székhelyér
kötés le
tovább is
zónsége
pótolja.

— A
körül erős
dor, Filó
tanácsos)
van Filó
paresség i

— val tudva
Zoltán Já
ors. képv
első győz
Zoltán
Noszdrovic
falusy. Be
Gaál. Szé
Somlyódy,
lánczy. M
Szoboszlay
a Kállay
vetségesei
Edelestin,
Friedman

nebbi napig bejelenteni igyekezzenek, hogy a szétküldendő jegyzék minél teljesebb legyen. A bizottság istállókról is fog gondoskodni, ha eziránt legalább két héttel az árverés előtt megkeresetik. Az ily istállók díja az azt igénybevevők által lesz az illető istállótulajdonosoknak megterítendő. — Az ez ügyre vonatkozó levelezések a „lóárverési bizottság irodájához Kaposvárról“ (gróf Somssich Imre-féle ház) czimzandók. — Kelt Kaposvárott, 1884. január 4.

Makfalvai Géza s. k. titkár.
Somssich Andor s. k. elnök.

Meghívás. A kaposcsatorna társulat 1884. jan. hó 23. napján reggel 10 órakor Dombóvárról (a nagyvendéglőben) rendkívüli közgyűlést tart, melyre ezennel meghívom. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnök és alelnök választása. — 2. 10 választmányi tag választása. — 3. Jegyző választása. — 4. Mérnök választása. 5. Pénztárnok választása. — Kelt Dombóvárról, 1884. jan. 6. **Dóry József s. k.** elnök.

H I R E K.

Az év kezdetén vagyunk azért engedjék meg tisztelt olvasóink hogy sürgetőleg felhívjuk miszerint a hátralelékos díjakat beküldeni sziveskedjenek. Nekünk is kötelezettségeink vannak melyeknek kiváltása teljesítéséhez szükséges hogy t. előfizetőink bennünket szives jó akaratukkal támogassanak, midőn tehát a hátralelékosokat e hátralelékok beküldésére ujjolag kérjük. egyuttal azokhoz is fordulunk kiknek előfizetése december végével lejárt, hogy az előfizetést megújítani s lapunkat barátaik, ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek.

Hymen. Krizsanich József kaposvári ügyvéd eljegyezte Lajpczig Gizella kisasszonyt Lajpczig István kir. mérnök szép leányát. — Németh István lengyeltői ügyvéd Scholcz Hermán kisasszonnyal, Scholcz Erik kir. főmérnök szép leányával lépett jegybe. Ugy haljuk, hogy mind a két pár esküvéje még a farsang folyamán fog megtörténni.

Özv. Solymosiné a sok nehéz napokat és keserű órákat átélő özvegyet kettős család öröm érte; János fia Hegedűs Eszterrel e hó 9. Zsófi leánya pedig Vajda Sándorral 17-én léptek házasságra. Elő gyermekei boldogsága szelidítte a megholt utáni bánatot.

Táncvizsgálommal egybekötött mükövelői előadást rendezett Sylvester estjén a marczali mükövelői társaság, mely úgy az előadás, mint a nagyszámu szép közönség jó kedve és mulatsága tekintetében igen jól sikerült. A műsorból Kovács ur kitünő zongora játéka és Hány János ur bohózasai énekét emeli ki tudósítónk, mely utóbbi szám folytonos derült hangulatban tartotta a közönséget. A francia négyeseket 30 pár táncolta. A hölgyek természetesen igen szépek voltak, kiknek névsorát csakis terünk szűk volta miatt nem közölhetjük. Éjféli után a társaság egy része hazament; az hölgyek és urakból álló kisebb körű társaság azonban vig mulatság és tánc közben bele mulatta magát az új esztendőbe és még pedig egész reggeli 9 óráig. A mult év utolsó éjjele kedves emlékét soká nem fogják felejtteni Marczali vidékének szép hölgyei és ifjai.

A pécsi cs. kir. Frigyes főherceg nevét viselő 52-ik gyalogezred egy éves önkéntesei f. é. január hó 26-án a „Vörös kereszt egylet“ javára a „Hattyu“ termekben jótékony célú táncestélyt rendeznek. Kezdeté fél 9 órakor Személyjegy 1 ft 50 kr., család-jegy 4 ft. Főülfizetéseket a jótékony cél érdekében közönséggel fogadtatnak s hirilapilag nyugtáztatnak. — Jegyek a táncestély napján a Lyceumban (segélygyeleti helyiség II. emelet balra) este pedig a pénztárnál kaphatók.

„Kunsági Néplap“ szerkesztőjét Boros Vilmost, ki egyuttal államhivatalnok, a lap szerkesztőhelyéről elhelyezték; a köteleesség érző szerkesztő lemondott hivataláról, hogy lapjával tovább is szolgálja az antisemitizmust. A közönségnek a sor, hogy vesztett kenyéréért kárpótolja.

A dunamelléki ref. püspök választása körül erős a mozgalom, jelöltek: Baksvay Sándor, Filó Lajos és Szász Károly (miniszteri tanácsos) lelkes urak, ez ideig nagy többsége van Filó Lajosnak, a kit a külső somogyi eszopresség is összes szavazataival támogat.

A szabolcsmezei tisztújítás alkalmával tudvalevőleg két alispáni jelölt küzdött: Zoltán János a volt alispán, meg Kállay János orsz. képviselő; érdemes tudni kik vitték az elsőt győzelemre: Kállay urat pedig bukásra. Zoltán pártjának zömét képezték: Vay Nozdroviczky, Okolicsányi, Jármy, Péchy, Ujfaluzy, Bertóthy, Onody, Koczogh, Komoróczy, Gaál, Székely, Korniss, Recsky, Böszörményi Somlyódy, Dessewffy, Gencsy, Elek, Szalánczy, Mikecz, Vidliczkay Szepty, Liptay, Szoboszlay, Zoltán nemzetségbeliek: Kallayét: a Kállayak, Fráter Sándor, Szunyogh és szövetségeseik: Bleuer, Burger, Mandel, Propper Edelstein, Gránát, Zuckermann, Reizmann, Friedmann, Rossmann, Blau, Weisshaus, Weis-

stein, Feldheim, Haas és Fried az ó pereputtyaikkal! Ehez persze nem igen kell commentar, annyival inkább sem, mert a szabolcsi zsidóság még hamisítlan pájosos fajzat, mely a névvelésre sajnálja az 50 krajczárt, s így mi sem vagyunk kénytelenek az esetleges Zrinyiek, Kisztyekek, Báthoryak közül kiválogatni a Jenkefokokat, Aiczigokot... Valóban szomorú jele az időnek, hogy e jericbői tábornak a hadvezére — egy Kállay! Szegény boldog emlékeztető Kállay Ödön! ha megtudhatná, hogy az utódok által elnyűtt ősi kacagányát nyulbőrrel foltozták ki, bizony megfordulna sírjában!...

A zsidók fájdalma. A m. kir. Kuria elrendelte, hogy Verhovay Lajos azonnal szabadlábra helyeztessék, a budapesti kir. tszék pedig elfogott egy Links nevű zsidó bankárt, ki számtalan csalást és sikkasztást követett el. Rövid időközben két zsidó bankár esete tartotta izgalomban a fővárost. Links a Fortunában, Sreiber bankár pedig Amerikában várják sorsuk jobbra fordulását. Baj van Izraelben!

Meghalt Tisza. No no ne ijedjen meg sem mameluk sem zsidó, nem Tisza a „nagy“ miniszter, az ország nyomorgatója, a zsidóknak támogatója, mamelukjainak pártfogója halt meg, hanem Tisza a biztosító társulat, melynek részvényesei megeléglének az eddigi gazdálkodást elhatározták a társulat felszámolását leszámolni már persze valamivel nehezebb lenne. Vigasztalja a megkárosodottakat a boldogabb multa való visszaemlékezés.

Savanyu Józsi hírhet betyár fejére a kormány 1000 ft jutalmat tűzött ki, mely jutalom annak fog kiszolgáltatni, ki a Savanyu Józsi élve keríti kézre, ki pedig hulláját számol be, az 800 ftot kap. Tekintettel Savanyu Józsi bandájának már-már romantikussá váló hírére és gonosz tetteire Veszprém megye területére is 6 hónapra statárium rendeltetett el; ugyan csak Veszprém megyében Várpalotán, Hoszter rémtettének színhelyén egy esendőr gyilkolt meg, hirt jár annak is, hogy Zalán (Somogy megye, Tab mellett) szinte rablást börtöket el, hőbörtet az esetről, sem azt, hogy kit raboltak ki, sem a tettesek nevét sem a rablás körülményeit nem tudjuk meg. Bizony, bizony nem menekülünk a kivégzés borzalmainak kísértéséig!...

Statáriális ülés tartott a kaposvári kir. törvényszék a mult heten a már lapunkban is említett tiri rablás tettesei ügyében. Vádlottak: Tóth Sándor (kilinkó) Sombath Horváth István, Bornemissza Ferenc és Pintér Pál részint helyi lakosok, részint szegény zsellér emberek, kiknek arczából és egész kiállításukból a nyomor és szegénység tükrözik ki. A bizonyítási eljárás befejeztével, mely a már általunk közölt tényállást derítette ki, Psik Lajos kir. ügyész a három első tettest kötélláltali halálra kéri ítélni, Pintér Pált pedig szabadságvesztési büntetéssel sújtni. A komoly, szabatos vádbeszéd mely hatást tett a vádlottakra, kik az egész bizonyítási eljárás folyamata alatt közönyösen viselték magukat, különösen Tóth Sándor, ki a háta mögött a hallgatóság korlátain kívül összesereglett zsidók rohogására több ízben hangosan nevetett is. A vádbeszédre a védők Farkas Béla, Szalay Károly, Belovary Lajos és Heidekker Károly ügyvédek választottak mind igen higgadt, s a helyzet komolyságához mért jeles beszédekben. Szalay Károly ez alkalommal tartott beszéde azon kitünő beszédek számát szaporította; melyeket e nembn a hírneves védőtől már megszoktunk. A beszéd könyeket sajtoló hatása alól nem vonhatta ki magát senki a jelen voltak közül, még a törvényszék tagjai, de az ügyészeg képviselője se. annál kevésbé a vádlottak, kiken a megrendítő beszéd hatásaként az elértékenyülés és megbánás félreismerhetlen jellei látszóttak. A védőbeszéd elhangzása s az ügyész rövid válasza után a rögtön itélő bíróság az üsést bezárta, s a jegyzőkönyvek meghitelesítését másnapra tűzte ki. Ez alatt megérkezett Kaposvárra Kozarek hóhér is. A közönség roppant izgalomban volt, mert Kaposváron és Somogy megyében már 1865. év óta nem volt kivégzés. A közönség igratott hangulatát fokozta Szalay védőbeszédének nagy hatása, s a közönség szorongva fejtegette minden társaságban a kétséges problémát: lesz-e kivégzés, vagy pedig a rideg törvény kegyetlenségét legyőzi-e a bíróság tudománya és humanitása.

A zsidók is összebujtak s előre örültek a gojok halálának. Végre eljött az ítélet napja, s a rögtön itélő bíróság elnöke halotti csendben hirdette ki a — végzést, hogy a bíróságnak kételei vannak az íránt, vajjon Tóth Sándor első r. vádlott a te tet ép elmével, tehát beszámíthatólag követte-e el, s azért annak elmebeli állapotát orvosilag megvizsgálni rendelte. Dr. Szigethy János, dr. Polányi Lajos és dr. Folly Hugó orvosok egy órai tanácskozás után azon kijelentést tették a törvényszék előtt, hogy a kérdésre csak 14 napi megfigyelés után válaszolhatnak. A közönség erre kissé fellelégett, mert ezzel Tóth Sándor úgy a statáriális eljárás alul kivonatott. A másik három vádlottra nézve ügyész vádját tartotta; Szalay rövid védelme után, melyhez a többi ügyvéd is járult, a rögtönitélő bíróság kimondta ítéletét, hogy vádlottak úgye rendes ultra teticit át, mert ha Tóth Sándor elmebeli állapota az orvosok által zavartnak találatik, akkor a többi vádlottak ellen Tóth Sándor vallomása érvénytel nem birna, minél fogva az úgy meg-

vizsgálása ujbl szükségesnek mutatkozni, különben is nem volna az igazságnak megfelelő ha a főbűnös a törvény rendes, enyhébb útján büntetettnek akkor, mikor a kisebb bűnösök a törvény legnagyobb szigorával bűnhődtek. A törvényszék ítélete nagy megnyugvást és helyeslést szült minden körben, csak a zsidóknak és Kozareknek nem lett öröme napja, mert a kivégzés elmaradt.

Az „Egyetértés“ mint a „Függetlenség“ írja a bukás szelén áll. Az egész város arról a fizetésektől beszél, melybe Csávolszky Lajos lapjával az Egyetértéssel jutott, maga után rántva Semberly István orsz. képviselő mellett több függetlenségi párti képviselőt, és több vidéki földbirtokost. Érdekelve van a fizetésektől a kisebb-nagyobb összegekben csaknem valamennyi nagyobb városbeli pénzintézet. Az összeg nagyságáról fogalmat adhat, hogy csak Semberly István csegei birtokára a földhitelintézet 250,000 frtnyi követelésén kívül még több kisebb összeg van táblázva, s azokivül, Csávolszky Lajos jegyeztetett fel kétes girók fejében 160,000 forintot, melyet a hitelezők polgári uton kívül szándékoznak megtámadni. Ezeken a tekintélyes összegekben kívül, a másik birtokra, a barackokra a becserkelt jóval meghaladó összegeként van a többi közt egy 60,000 és egy 50,000 forintos összeg betáblázva. Maguk a két birtokra bekebelezett összegek felülhaladják a fél millió forintot, s még ezenkívül vannak a pénzintézetek és uzorások tárczáiban rejlő nagyszámu váltók, melyeknek mennyisége csak ezután lesz megállapítható. Az Egyetértés háromszázezer forintig uszik ebben a váltó tömegben. — A képviselők közül a függetlenségi kör több tagja van érdekelve a váltókon. Igy F. S. somogyi képviselő a kaposvári takerékpénztár útján tízezer frt, M. L. közeli nyolcezer frt, mások kisebb-nagyobb összegekig. Nem érdekelten a körülmény, hogy Eö. K. képviselő az eszlári per alatt, hogy alap támogatását biztosítsa az ügynek, több ezer forint összegűk állott váltó-kötelezettségbe, de mikor a fizetésektől előre vétő árnyékát, nem polgári tárgy fenyegetődzéssel igyekezett a nagyobb összegű váltók kötelezettségéből kilépni, a mi sikerült is, mert jókora összegek tekintetében még idejekorán kieresztették. A zsidó lapok mélyen hallgatnak erről az affairól, minek oka abban fekszik, hogy az Egyetértés a zsidó chauvinismus fölapja, mely magyar szöveggel jelenik meg. Ujjabban értesülünk, hogy az Egyetértés ügyének lebonyolítását az országos bank vette kezébe, s így az zsidó pénzzel lenne kiperálandó; másrészt tartja magát az a hír is, hogy az Egyetértés megmentéséhez a kormány is hozzájárulna, minél fogva az Egyetértésnek természetesen kormánypárti lappá kellene átváltozania. Tény azonban az, hogy úgynekök utaztak Bécsbe, hogy a bécsi sajtót, bár áldozatokkal is hallgatásra bírják, míg a rendezési kísérletek folynak s úgy látszik sikerrel. Mindez ideig a kísérletek eredményre nem vezettek, daczára annak, hogy az Egyetértés tulajdonos szerkesztője a Függetlenség híreit megczáfolni igyekszik, s egyuttal tajtékzó dühvel fordul neki Verhovaynak. Verhovay sokkal tárgyilagossabban felel és közleményeit fenntartja. Pár nap alatt a krízis kelt, hogy véget érjen, akár csöddel, akár egyezséggel, mely utóbbihoz sok érdeke fűződik.

Nagy löpés. A budapesti főpostán szombaton éjjel egy Bécsbe szóló 240,000 forintos pénzküldeményt elloptak. A Posta Közlöny az igazgatóságtól nyert értesülés alapján az esetről a következőket írja: Az országos postapénztár tegnapp délelőtti a bécsi postaigazgatósági pénztár részére 400,000 forintot adott fel három vasládában, melyek mindegyike harmincz kilogram súlyu volt. A főpostahivatal pénzes levél felvételi osztályában a három vasláda délután négy óráig a felvevő és rovatlói tisztviselők őrizete alatt állott, délután négy órakor adatok át a szolgáknak besomagolás végett. Holmok szolga végezte e teendőt, ki a ládákat külön-külön az e célra szolgáló ugnevezett kezelési kosarakba helyezte el és a málfeladési osztály ajtajában egymás tetejére állította, hogy az induló karriol kocsiá berakja. A Budapest-Bécs I. számú mozgópostával továbbíthatni szokott anyag rendszeren nem fér el egy kocsi-ban, így történt most is; már egy kocsi után indítottak a délkeleti vasút pályaudvarába, midőn a rakodással megbízott Holmok szolga észrevette, hogy csak két szekrény van. Azonban ezt is beletette a kocsi-ba, mely néhány perc múlva indult. Ekkor tett jelentést a rovatlói tisztnek, hogy egy szekrény hiányzik, mire az osztályvezető ellenőr és Obadich János, a főpostahivatal főnöke, rögtön a kocsi u án küldötték, hogy megállapíthassák, vajon a szekrények közül melyik hiányzik. Midőn a szekrények visszahozattak a főpostahivatalhoz, kitünt, hogy az hiányzik, mely kétszáznegyvennyolcezer forintot tartalmaz. Obadich János főnök a történetekről rögtön jelentést tett Zobel postaigazgatónak, ki rendőrség után küldött, Miután a málfeladési és szomszédos kezelési osztályok helyiségeinek átkutatása semmi eredményre nem vezetett, Karácsony rendőrfogalmazó, Holmok átadó, Feith átvevő és Babay rakodó szolgákat, valamint az összes tisztviselőt el, kiknek kezén a szekrény keresztülment, kihallgatta. A három szolgát azonnal letartóztatta. Obadich főnök az

egész éjen keresztül a kutatással volt elfoglalva, de eredmény nélkül. A postaigazgatóság kora reggel jelentést tett a miniszteriumnál. A postaigazgatóság előtt valószínűnek mutatkozott, hogy a szekrény tévedésből a buzsiá, vagy kolozsvári postával küldetett el, mert ily üres szekrényt kellett küldeni Nagyváradra, Temesvárra és Nagy-Szebenbe. Távirati kérdészködéssre tagadó választ érkezett. Ennél fogva a jelentések oda mutatnak, hogy a szekrény ellopott. A szekrénybe 35 drb ezeres, 130 db százas bankjegy volt, a többi apróbb államjegyek voltak. A postaigazgatóság Radich Gyula postafelügyelőt bízta meg a vizsgálattal, mivel Minorich és Paupera rendőrfogalmazók egyttiesen hallgatták ki a tisztviselőket és a letartóztatott szolgákat. Rendőrség és postafelügyelő ma este ujbl kihallgatták a szolgálak. A Bécsbe megérkezett szekrényekben átlukasztott bankjegyek voltak 160,000 ft értékben. A postaigazgatóság annak jutalmául, ki a tettesnek nyomába vezet 1000 ft, aki pedig azt el is fogja 3000 ft jutalmat tűzött ki. Nem valami nagy áldozat 240000 ft ért, de hát csak használna, mind ez ideig azonban semmi nyoma a tolvajnak. Gyanakosznak a sokat emlegetett nemzetközi tolvajbandára is.

Irodalom és művészet.

A Wilkens és Waidl kiadásában megjelenő „Ország-Világ“, melynek szerkesztését Degré Alajos kitünő regény írónk vette át; ez évi első számával a várakozást is meghaladta. Ugy remek képi, mint gazdag tartalma egyaránt meglik az olvasót. Az első számban hoz egy történelmi rajzot Jókai tollából Báthory Zsigmondról. Ritka megízeltetés, hogy Irányi Dániel írjon szépirodalmi lapba; az „Ország-Világ“ számára Telegi László arczképezés korrajzot írt „Telegi László az ellenzék körében“ cím alatt. „Török vagy szakad“ czimben Degré Alajos egy érdekes regényt kezd. Az örök ifju Telegi Sándor pedig „Egy álarcos bál ez előtt negyvenhárom évvel“ feliratu rajzban ragyogtatja humorát. Az „Ország-Világ“ mult évi jutalomképe a „Savoyard fiú“ nagyon szép olajnyomat. Az egész éves előfizetők a mult évi illetményt a „Savoyard fiú“ díjtalanul kapják, azonban, ha az egész évi előfizetést 1884. évre megküldik, kaphatják a párképet is a „Savoyard leány“ 1 ft 20 kr. díj beküldése után.

Dobozi István kiadásában megjelenő ifjuság, vállalatokra hívjuk fel olvasóink figyelmét, a melyek nemcsak gazdag tartalom, de Wilkens és Waidl czég által eszközölt „szép kiállítású miatti is megérdemlik a tömeges pártfogást. A „Leányvilág“ a jönevű íróknál Kalocsa Róza szerkesztésében jelenik meg. Tartalma beszédes a dícséretes helyett. „Huszár Róza otthon-elbeszélés, „Sylvester éjjelén“ költemény Bolla János-tól. Költemény magyarul Kalocsa Rózá-tól, a tizenkét hónap (regé). A görögnyvi várkastély. Déva vára. A tündéreknél (Villa Maria után). Francia önköztatási levelek. Női kézi munkák. Társas játékok. Mit főzünk holnap. Gyönyöü a Halgass mege“ című új-évi kép. A tartalomról és kiállításról megköszönik, hogy a szerkesztőn eltalálja a szerzős leányoknak illő hangot. „A Magyar Ifjuság lapja“ mit Toldi László szerkeszt, az ifjuságnak valódi lapja. Nem vesztetget nagy nevek hirdetésével de adja azt a mit egy szakember a jó irodalmi nevek nem igréteit, de támogatása mellett adhat. Mind e két vállalat kiálja minden e nembeli vállallattal a versenyt.

V I D É K R Ő L.

Kelt Hetes, jan. 7-én 1884.

Ismét felfogom a tollat kezembe. Becces lapjában adjon helyet soraimnak, mert mint értesültem a zsidók üdvözletét mondotak a magas minister ur Tisza Kálmánnak, de megis érdemi! Mert ő neki kilencz évi ministersége igen vezetes. Ö törte meg a magyarok hatalmát Magyarországon, az ő ministersége alatt érte el legmagasabb fokát a zsidók hatalma, mert a zsidó urává akarja tenni e szegény hazának. Ő teszi, nem hogy a zsidót magyarrá, hanem teljhatalommal a magyart zsidóvá, megzavartatta a keresztény zsidó vegyes házasságot, de köszönet a főrendiház tagjainak, nem fogadták el, és most könyörög, rimánkodik, hogy csak fogadják el, mert ő ugymond fölti őket, azaz a zsidókat, és minden törvényt úgy alkot, hogy a zsidók kedvére szól. Ezt látva a zsidók mindig nagyobb erőt és hatalmat gyakorolnak, mert ha már ma egy magyar ember a zsidóra rá néz, vagy ha a rajta egy elkötvetett sokféle csalásért egyet szól, nem a dolgot megvizsgálva, hogy melyik a bűnös, hanem a magyart a börtönbe vetik, a zsidó meg a markába nevet, mert ő neki mindig igaza van. Szegény magyar ember mire jutottál saját hazádban, holott még a hangya is hatalmas a maga fészékben, és mi meg ma holnap szélyel nézünk nem leljük honunk e hazában, ily formán a magyar csak volt, de nem lesz.

Mert naponta pusztulunk, vesztünk. Mint oldott kéve szétbál nemzetünk. Hanem bezeg a zsidó szaporodik mint a raj, a ki itt csak jövény volt, most azaz ur, azoknak tartják az országgyűlést, ma holnap azok határoznak a kereszténység felett. Kénye kedve szerint csal uzoráskodik, de azért az nem hiba, arra nincs törvény, az jól van a magas kománynak, elkötették a tiszta eszlári borzasztó gyilkosságok, de azokat felmentette a törvény, szabad ember mind, nemhogy elismernék őket bűnösnek és megbüntették, sőt még nagyobb hatalomra emeltettek; no de hát mit tesz a magyar ember, ha Tisza Kálmán ő excelentiája azt mondja, hogy kétszer kettő öt, nem négy, úgy kell néki lenni. De van is ám öröm izraelben, éneklük egyaránt, hogy megverte a magyar az ő ezerét, de legyőzte izraél az ő száz ezerét, Tisza Kálmán pedig Mesiasuknak nevezik, persze zsidó nyelven a mi magyarul annyit tesz, mint felkent, vagy szabadított, és ilyen hála üdvözletet mondotak neki haláljuk elismeréséül ez ujeztendőben.

Hála legyen a miniszter Tiszának
Hála legyen a főügyész Kozmának,
Mint a zsidóság főpátronusának
Megtartójának.

Tisza Kálmán mi igaz Mesiasunk.
Ez által volt nagy bünyünköltségekünk
Magyarországban örökös lakásunk
Megmaradásunk.

Természeti romlottságunk elnézte
Izsonyu bünyünköltségek
Tisza Kálmán lett érettségünk keszesé
Tett örökösé.

Áldják őt ezért izrael fiait
A mindennapi család emberei
Örvendnek és üdvözlöket küldenek
A miniszternek.

Mi keresztények pedig ilyen formán mondjuk
üdvözlötünk.

Tisza Kálmán elöl jár
A zsidó had győzzen bár,
Tisza a magyart rontja, kár,
Csak jobb lelke volna bár.

Nem tart nemzetével
Sem a keresztényekkel,
Mert zsidó a barátja,
A magyart megutálja.

Nem hallja meg a panaszt,
Melyre a közép fakad,
De még ha magát védi
Törvénye elítéli.

Átok ez a magyaron
Mert nincs egy akaraton,
Hisz saját miniszterje
Elött, sincs becsület.

A zsidóktól pedig tanulhatnának minden
olyan magyarok, kik a zsidókért oly nagyon
ólnak halnak, (még maga miniszter is.) mert
hogy el vannak azok szőrvá a világ minden
részeiben, mégis mily összetartó nemzet az,
hogy védi az egymást, mennyi áldozatot tesz
az egymásért, hiszen ha egy zsidó valahol
eliskintja magát, nem hogy ott helyben, de
még Amerikában is összeröffennek rajta, a
mi pedig a mesebeli beszéd szerint még az
Operenciás tengeren is túl van, és mily nagy
gyűlölet az más nemzetet, különösen pedig
minket magyarokat és nyelvünket, csak
ugy muszájból beszél magyarul, a hol pedig
hárommal együtt vannak, az már beszél vagy
németül, vagy pedig azt a ferde ősi nyelvet
zavarja, és még egyet sem látam olyant, a ki
magyar újságot, vagy pedig a magyar iródat
pártolná, még ha vele bánik is. De mi
nekünk azért jól van azért zsidó az ur. Vagy
ha bevándorol ide valami más nemzetek
még azt is elmondja, ha akarsz vele beszélni
tanul meg az ő nyelvet, de még azt is elmondja,
hogy ő bizony a magyar kedvéért nem tanulja
azt a barbár magyar nyelvet, de mi mit
tehetünk, el kell hallgatnunk, hallgatás a hely-
sünk, mert ha az ilyen el nem hallgatjuk,
akkor a magas miniszter ur statáriumot
hirdet számunkra. A miért aztán el is bannak
velünk, mert a zsidó izraelizál, vagy germa-
nizál, a horvát, tót szlávizál, az oláh roma-
nizál, a magyart saját hazájában ezek mind
lenéz, azért tehát a magas kormány tanul-
hatna saját zsidóitól, nemzetét szeretni, hogy
legalább a magyarnak saját hazájában, saját
miniszterje előtt lenne egy kis kegyelem és be-
csület, ha más nemzet lenézi is, Mert a költő
szavai szerint,

Ha minket elmos az idők zivatarja
Nem lesz soha az Istennek több magyarja.
Utóljára pedig ezen verssel zárom el
soraimat, a melyeknek minden hazáját és nem-
zetét szeretőknél szívében kell lenni és imá-
jába foglalni.

Ha felkelek, ha lefekszem
Mindig az a kéresem
E hazában én Istenem
Tedd boldoggá nemzetem.

Értsen egyet minden magyar
A kit e drága hon takar,
Értsen egyet szive, szája,
Igy lesz boldog szép hazája.
Tekintetes szerkesztőségnek tisztelője:
Egy földművelő polgár.

Endréd, január 5.

Tekintetes szerkesztő ur!
A közeli zsidókról néhány nap óta ki-
járnak ide a községbe hol két, hol négy zsidó:
az előjáróság és községi képviselő testület nyá-
kára, s alkuszának, hogy a képviselő testület
határozatilag kötelezze a lakosokat arra, hogy
nem szabad annak aki biztosítani akar más
társulatnál, mint a „Riunione“ adriai biztosító
társulatnál biztosítani.
Ígéretet tettek, ha 200-an biztosítanak,
akkor kapnak egy tűz fecskendő és az a két
ember aki felmegy a tűzfecskendőért Pestre:
30 frtot kap. Ezt a község házánál ígérték.
Miközben pedig a községbe való házalást
ekképen az előjáróság rászédésével elnyerték;
magas becsfelvételekkel töreked-
tek a népet becsapni: a biztosítás
után fizetendő %-teket az egyik 1 1/2 %-re, a
másik 1 1/4 %-re mondatta.
Továbbá ha 15-20-an biztosítanak és
egyiknek a háza közülök elég, mind a 15 vagy
20-nak megfizeti a biztosított értéket, mintha
eléget volna valamennyi.
Vanak persze, akik az ily bolond beszé-
dek felülnek, s mind hallom, vagy 60-an már
biztosítottak is.
Az előjáróság minden svindler zsidónak
enged; a helyett, hogy ezeket a családokat ki-
kergetette volna a községből; még támogatta
őket.
Jól tudja pedig az előjáróság, hogy
Laptulajdonos és kiadó SZALAY IMRE.

van nálunk az első magyar ált.
biztos. társulatnak ügynöksége;
de persze; mert a magyar társulati ügynök
az uraimékat nem buzza-vonnya egy pohár
borra, mind a zsidó a lóbort, hát az nem jut
eszünkbe, azért dicserik a népek a nem
magyart.

Pedig tudni kellene: a zsidó miért kö-
tött ki 200 biztosító félre egy fecskendőt;
tiz évre biztosítás mellett?

Mert tudták, hogy ez idő szerint Endréd-
den nincsen 200 lakház, melyet biztosítani le-
hetne, így tehát nem kell nekik fecskendőt,
meg 30 forintot sem adni.

Hogy kimutassam mibe van a család,
im a következő: „Az első magyar általános
biztosító-társaság“, tömeges biztosítás esetén.
azt a kedvezményt, a melyet a ezek a zsidók
ígértek csak; megszokta adni, nem pedig csak
ígérni.

Azután a zsidó ügynök, mikor a biztosít-
tandó épületeket tűzárk ellen fel veszi, azon
van, hogy 8-5-szerre magasabb becár állá-
pittassék meg, mint a mennyt valósággal a
tárgyak érnek.

Azért, hogy a biztosítási érték után lé-
vén fizetendő a perzent, ez mind nagyobb
összeget jár, annyival több a zsidó agensnak
haszna. Tehát nem a biztosító felet tekinti,
hanem hogy a saját zsebjébe több jusszon;
mert kár esetén biztosító fél a felvett becár-
nak csak 1/2-ada vagy 1/3-de erejéig fog kár-
pótlást kapni, azért; mert a társulat csak a
valóságos károkat téríti meg. Ja! de ezt nem
mondja meg a zsidó ügynök a biztosítási szán-
dékának; mert tudja, akkor inkább a szolid
magyar társulatnál biztosít a fél. Ott nem fi-
zetnek meg oly összeget, mint a melyet meg
nem kap.

Az „első m. általános biztosító társulat“
nyereszkedési céljából biztosításokat nem fog-
gad el. Igen csakhogy most már azt is meg
kell mondanom, hogy mit értünk mi az alatt;
azt hogy minden tárgy csak a valóságos ér-
tékben fogadtatik el biztosítás alá.

Tehát, ha valaki magasabb értéket biz-
tosítana, mint valójában a tárgy ér; akkor a
társulat figyelmezteti a felet, hogy nem kap
annyi kárpótlást; szállítsa azt a tényleges ér-
tékre s ne fizesse haszontalanul éveken kereszt-
ül a biztosítási díjat.

És mikor mi ilyen társulatnál biztosít-
hatunk, miért biztosítunk más társulatoknál,
a melyek jórind ügynöke a biztosító fél meg
csalására törekszik?

Im, a magyar társulat akkor is a mi
érdekünkre figyelmeztet, mikor neki haszna
volna, neki nem kell csalárd uten még díj sem.
Ha már most ozekek tudva sem fogjuk
magunkat meg övni, ne keressük ám másba
a hibát; hanem magunkban.

KÜLÖNFÉLÉK.

A legregyebb pánczélos hajó. 1530-ik év-
ben épült egy hadi gálya, melyet ólom pánc-
zéllal láttak el. E hajó részt vett azon had-
járásban, melyet V. Károly császár Muley
Hassannak trónra való visszahelyezése céljából
küldött Tuniszba Doria András vezérlete
alatt. A háborunak csakhamar vége is lett.
Nagy szerep jutott ebban a „Santa Anna-
nak — így nevezték a gályát, melyen az ör-
segét 300 ember képezte, elvont látva ágyuk-
kal, s sütődővel is melyből naponta friss
kenyér került ki. Az ólom pánczél vas szegek-
kel volt a hajóhoz erősítve, s ennek tulajdo-
nitja a krónikás, hogy minden veszedelemből
sértetlenül menekült.

Gyermekek s bolondok. A kis Oszkártól
nénye a 19 éves gyönyörű Amanda völégényét
tudakolják, „mennyi idős lehet?“ — „Nem
tudom — „No de hát még is, fiatal?“ —
„Bizonyára fiatal, hisz még haja sincs.“

A mai demacracia. Szolgálok! Tisz-
teli a nagyságos ur a nagyságos urat s azt
izeni, hogy ma reggel szerencsésen megszüle-
tett a nagyságos kisasszony, a nagyságos
asszony is jól érzi magát!

Munkabér Franciaországban. Párizsi
munkások közül a szabónok naponta
2 frankot (egy frank 40 kr. ezüstben) a mosó-
nők, virágcsinálók és cipőtűzők 3 fr. a
kesztyű varrók 4 fr., a himzők pedig 4.25
frankot keresnek átlagosan naponta. A ke-
reskedelmi szaksegéd munkásai
közül: a női segédeknek 1880. ében Páris-
ban átlag 1200 fr. a vidéken mintegy 900
frankot fizettek évenként. A cselédek bére
Párisban nagyobb mint a vidéken. Szolgák
fizetése 400-1000 fr. között változik. Nő
cselédek, szakácsnők, szolgák átlagosan
500 frkot kapnak. Vidéken szolgák bére
272-454 frank. Szakácsnők 261-437 frank.
Mely számokból kitünik, hogy Páris koránt
sem oly Eldoradója a bér munkásoknak, a
mint azt közönségesen hiszik.

Chinai udvariasság. A washingtoni chinai
közetség egyik titkártját bemutatták egy elő-
kelő urhölgynek, ki a következő kérdést in-
tázta hozzá: „Mely erényt becsülik önök a
nőben leginkább?“ „A háziasság erényét.“ —
Tehát önök nem szeretik ha asszonyaik sokat
járnak társaságba?“ — „Koránt sem, sőt ná-
lunk ok az elválásra, ha a nő tulságosan beszél-
des.“ — „Akkor engem bizonyosan elválaszta-
nának férjemtől, ha Chinai volnék?“ — „Azon
napon a melyen hazám oly szerencsés lenne

önt a magának nevezni asszonyom“ felett a
Chinai „megválloztatnák e törvényt.“
Nevezetes revolver. Lőb Aron a
(fegyvergyárban) „Szeretném én venni egy
revolvert Gyáros: „Milyent liván ön?“
Lőb A.: „Ná olyan hat személyre vhalót.“
Gyógyszertárban. Thekhintetes Phatikás
ur nagyon shokat etthem, elrohotta az éhn
gyhomrom, adjon nekem háthathat?“ —
„Itt van, jár érte 50 kr.“ — Gott über de
Welt mit ghondolja, ennyi phénz, thalán van
ünnek olyan ocska használt nekem az is
jó lesz.“

KÖZGAZDASÁG.

A „The Gresham“ életbiztosító-társaság
1883. évi december 6-án tartotta rendes évi
közgyűlését Londonban. A közgyűlésen az
1883. június 30-án véget ért 35-ik ülétevről
felolvasott jelentés szerint az utolsó ülétevről
eredménye igen kedvező volt, amennyiben be-
nyújtott 7948 biztosítási ajánlat 65,726.175
összeget, melyek közül 6424 ajánlat 53 457,475
frank összegig elfogadtatták, s a megfelelő
számu kötvények kiállítottak. A díjbevétel
levonva a vlszontbiztosításért kiadott összege-
ket 13.227.514.70 frankra rugott, miben az
első biztosító évi díjbevételei is befoglaltat-
nak 2.074.524.65 frankkal. A kamatszám-
la 3.374,851 frankot mutatott, s a társaság évi
jövendelmét, hozzáadva a díjbevételeket is
16.602.367.70 frankra emelte. A társaság az
utolsó ülétevről életbiztosítási bárcákra
5.634,238 frankot fizetett. A kiházasítási és
vegyes biztosítási szerződésekből eredt köve-
telek, melyek esedékessé váltak, 3.035,710.85
frankra rugtak. Bárcák visszavételére
980.178.20 frkot fordított a társaság. A bizo-
sítási alaptőke, mely a szerződések pontos
teljesítését biztosítja 4.007, 817.40 frankra
rugtak. A mérleg összeállításával a tárczába
vételi áron felvett értékpapírok értéktöbblete
nem vétetett figyelembe, mivel ezek az értékek
nem realizáltak s így azonnali nyereség
forrásul tekinthetők nem voltak. Ennek az
értéktöbbletnek azonban nagy jelentősége van
mert konszolidálja a társaság által nyújtott
garantiákat. — A társaság tőkabefektetési
források: 2.202.093,45 frank britt állam-
papírokban, 420,129.25 az indiai gyarmatkor-
mány értékpapíraiban, 15,322.464 frank ide-
gen államok értékpapíraiban, 1.187,035 frank
vasuti és más kölcsönkötvényekben, 14.427.099.
10 frank házakban, ezek közt szerepelnek a
társaság budapesti és bécsi házai 11,908.202.60
jelzálogokban és 13,393,909.60 frank más ér-
tékpapírokban.

Hogyan lehet meggátolni, hogy a lovak
talpára hó ne ragadjon. Ha lágy szappannal
vagy szírral bekenjük, miután azonban e sze-
rek hosszabb időre nem használjuk, legjobban
teszük, ha a patkó kőre a talpra vékony bőr
vastagságu gutta percha lemezeket alkalma-
zunk, melyeket használat előtt meleg vízbe
mártunk. Betevés és kivétel előtt a ló lábát
szinte meleg vízbe állítjuk, hogy a lemezek
megpuhuljanak. Nagyon hasznos a gutta pe-
rcha lemezek alkalmazása átjában oly lovak-
nál, melyeknek tulságos puha körműk vagyon.
Nem sokan tudják hogy Vajda-Hunyadon a
gyermek játékszer készre-
zés ipara szépen ki van fejlődve s nagyban
üzetük, ohajtandó volna, ha hazai kereskedőink
oda fordulnának megrendeléseikkel s ez által
a külföldi hasonló termékek beözönlésének
némi gátot vetnének.

Kapovári piaci árak.

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include Buza, Rozs, Kukoricza, Árpa, Zab, Hajdina.

Szerkesztői üzenetek
Paks. Kiadóhivatalunk levelet irt.
Az aatlsemita naptár megrendelőinek az új kül-
demény megerkeztével a kívánt példányokat rögtön
küldi a kiadóhivatal.
Beérkezett levelekre válaszolunk a jövő számban

Szalay Károly.

SZÁMMER IMRE naptárkiadó-vállalata
Székes-Fehérvárott.

A legjobb és legolesobb naptár
Somogy megye közönsége számára

SOMOGYMEGYEI NAPTÁR
1884-ik szökőévre.

Kapható s megrendelhető HAGELMAN KÁROLY könyvkereskedésében
K A P O S V Á R O T T.
Ára 30 Kr. Keresztkötés alatt postán küldve 35 Kr.

Kapovárott, 1884. nyomtatott Hagelman Károly könyvnyomdájában.

Magánhirdetések.

!!Képek!!

művészi kivitelű olajnyomatások, széles arany-
keretben következő olcsó árakért:

Table listing various artworks and their prices. Items include király arcképe, királyné, Kossuth Lajos, Deák Ferencz, etc.

Csomagolás biztosan történik és jutá-
nyosan számitattik.

Megrendelés utánvétel teljesítetik.
Szolidáságunkért régi hírnevünk nyujt
biztosítást.

Szt. Lukács műintézet.
Bécs Hernalts.

Advertisement for LE HOUBLON paper. Text: A legjobb szivarka-papir LE HOUBLON. Includes a logo and contact information.

Advertisement for BROCKHAUS' Kleines Conversations-Lexikon. Text: Brockhaus' Kleines Conversations-Lexikon in 2 Bänden. Includes a logo and contact information.

4. év
Kaposvár
az előf...
Megje...
Egész év...
Fél évre...
Negyed é...
Eg...
könyvek...
Lib...
Az i...
chalis for...
tygében...
melynek...
érlelik a...
a fel-fel...
erősödv...
miamáit...
A n...
viselőket...
rengetgi...
pált álla...
tik soká...
Zsid...
Mert, ho...
egyenese...
az nem...
A z...
és szel...
miért és...
szellem...
ség oly...
ma felis...
s a kere...
a zsidó...
Ma...
szégyeln...
szabadel...
csalót ki...
A s...
polimáv...
hangzato...
belevigy...
semitism...
lett, mi...
összecs...
a zsidó...
Tek...
nált-a...
den viv...
A s...
a felszab...
Sze...
kolor...
vastratix...
bel sokal...
Ho...
vous-ra...
rózsa viz...
vagy éve...
velére ve...
s hogy ez...
keid: az...
Ho...
más ágak...
hogy lér...
más mint...
ben böld...
dolog, —...
sek az É...
Mélánna...
szivem ör...
a te nyal...
másik ve...
örökös...
rózsája...
dalom és...
És...
talan gy...
a siket...
zönéség...
és fél né...
denfelek...
nyilvános...
története...
Kö...
tét órája...
tag. Hos...
bennük...
zök egys...
*...
hogy az...
juk jels...
ségét, de